

Perämeren jätelautakunta
jatelautakunta@tornio.fi

Lausuntopyyntönne sähköpostitse 2.11.2020

LISÄSELVITYS LIITTYEN JÄTTEEN KANSAINVÄLISIÄ SIIRTOJA KOSKEVIIN PÄÄTÖKSIIN FI 003864 JA FI 003865

Perämeren jätelautakunta on pyytänyt Suomen ympäristökeskukselta (SYKE) lisäselvitystä liittyen kansainvälisiä jätteen siirtoja koskeviin päätöksiin FI 003864 ja FI 003865. Suomen ympäristökeskus antoi kielteiset päätökset kyseisille jätteen siirroille 24.9.2020, koska vienneille ei Suomen ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan ollut jätelain 109 § edellyttämiä perusteita. Perämeren jätelautakunta pyytää Suomen ympäristökeskukselta selvennystä siihen, mihin perustuu jätteen siirtoa koskevien päätösten tulkinta olennaisesti edullisemmasta käsittelyhinnasta (jätelaki 109 §) ja miten olennaisesti edullisemman arvioinnissa on otettu huomioon hankintalainsäädännön edellyttämä tasapuolinen ja syrjimätön tarjoajien kohtelu.

Suomen ympäristökeskus on kansainvälisten jätesierrojen toimivaltainen lupa- ja valvontaviranomainen Suomessa.

Kyseessä olevat jätesierroilmoitukset FI 003864 ja FI 003865 koskivat Perämeren jätehuolto Oy:n keräämän, jätelain 32 § mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen vientiä hyödynnettäväksi Ruotsiin. Kyseisenlaisen jätteen vienti edellyttää, että vähintään yksi jätelain 109 § sisältämistä viennin edellytyksistä täyttyy. Pykälässä tarkoitetut jätteet on EU:n jätedirektiivin omavaraisuusperiaatteen mukaan lähtökohtaisesti käsiteltävä Suomessa. Koko maan kannalta omavaraisuusperiaatteen noudattaminen edellyttää oman jätteenpolttokapasiteetin käyttöä.

Jätelain 109 § kohdan 3 mukaan Suomesta toiseen maahan saa siirtää 32 §:n mukaisesti kunnan vastuulle kuuluvan sekalaisen yhdyskuntajätteen hyödynnettäväksi vain, jos jäte käsitellään tavalla, joka olisi ympäristönsuojelun kannalta hyväksyttävä Suomessa ja joka on kokonaiskustannuksiltaan olennaisesti edullisempi kuin käsittely Suomessa. Vienti ulkomaille on tähän kriteeriin perustuen sallittua vastaavaan hyödyntämisprosessiin kuin Suomessa, mikäli jätteen käsittelyn kokonaiskustannukset (kuljetukset + käsittely + viranomaisten maksut) ovat 60 % Suomessa käsiteltävä edullisemmat. 60 %:n raja-arvo perustuu Suomen ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön virkamiehien yhteiseen linjaukseen.

Jätesiiirtoilmoituksissa FI 003864 ja FI 003865 vieniä perusteltiin 3 % pienemmillä kustannuksilla verrattuna jätteen käsittelyyn Suomessa. Täten Suomen ympäristökeskus katsoo, että olennaisesti edullisempien kustannusten vaatimus ei olisi vienneissä toteutunut.

Lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (hankintalaki, 1397/2016) soveltaa hankintaa suorittava, kyseisen lain 5 § tarkoitettu hankintayksikkö, eli tässä tapauksessa Perämeren jätehuolto Oy. Suomen ympäristökeskus ei ole kansainvälisten jätesiiirtojen toimivaltaisena viranomaisena toimiessaan hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikkö, jolloin sen ei tarvitse lupaharkinnassa arvioida eikä soveltaa hankintalain vaatimuksia. Suomen ympäristökeskuksen antamat kansainvälisiä jätesiiirtoja koskevat päätökset luovat raamit, joiden puitteissa hankintayksikön tulee hankintalakia soveltaa.

Ryhmäpäällikkö

Tuuli Myllymaa

Ylitarkastaja

Emmi Nguyen